

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 10680/2551

พนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุดโจทก์ นายสมศักดิ์ บุญมาเลิศจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.ที่ดิน มาตรา 108 ทวิ, ป.อ. มาตรา 18, ป.อ. มาตรา 360, ป.อ. มาตรา 90, พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มาตรา 4, พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มาตรา 21, พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 มาตรา 65, ป.ที่ดิน มาตรา 9, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 368, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 56, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตาม ป.ที่ดิน มาตรา 108 ทวิ วรรคสี่ บัญญัติให้ศาลมีอำนาจสั่งในคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิดคนงาน ผู้รับจ้าง และบริวารของผู้กระทำความผิดออกจากที่ดินได้ แม้บทบัญญัติดังกล่าวมิใช่โทษตาม ป.อ. มาตรา 18 แต่เป็นมาตรการที่มุ่งประสงค์ให้รัฐซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินสามารถเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินได้โดยเร็วโดยไม่จำเป็นต้องฟ้องจำเลยเป็นคดีแพ่งอีกต่างหาก ดังนั้นแม้ศาลลงโทษจำเลยตาม ป.อ. มาตรา 360 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดเพียงบทเดียวตาม ป.อ. มาตรา 90 แต่เมื่อการกระทำของจำเลยเป็นความผิดตาม ป.ที่ดิน มาตรา 108 ทวิ วรรคสอง ด้วย ศาลก็ย่อมมีอำนาจสั่งให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินของรัฐและที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกันที่จำเลยเข้าไปยึดถือครอบครองได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยก่อสร้างอาคารไม้ชั้นเดียวบนคลองสาธารณะประโยชน์และเป็นการก่อสร้างอาคารโดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น และจำเลยเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินดังกล่าวซึ่งเป็นที่ดินของรัฐ อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน โดยจำเลยไม่มีสิทธิครอบครองและไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ การกระทำของจำเลยรुक้าและกีดขวางทางสาธารณะและทางระบายน้ำคลองสวนแดน ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งคลองสวนแดน อันเป็นทรัพย์ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ต่อมาเมื่อเจ้าพนักงานตามกฎหมาย มีหนังสือแจ้งคำสั่งให้จำเลยรื้อถอนอาคารออกไปจากที่ดินของรัฐภายในกำหนด 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ จำเลยทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานแล้วตลอดมาจนถึงวันฟ้องจำเลยฝ่าฝืนไม่รื้อถอนอาคาร อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควรขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 มาตรา 4, 21, 65 ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 ทวิ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91, 360, 368 และให้จำเลยกับบริวารออกไปจากที่ดินที่เข้าไปยึดถือครอบครองด้วย จำเลยให้การรับสารภาพ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 มาตรา 21, 65 วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 (ที่ถูกลบมาตรา 9 (1)), 108 ทวิ วรรคสอง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 360, 368 วรรคแรก การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานก่อสร้างอาคารโดยไม่ได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงาน จำคุก 2 เดือน และปรับ 6,000 บาท ฐานทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ กับฐานเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่

ประชาชนใช้ร่วมกัน เป็นกรรมเดียว เป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทให้ลงโทษตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 360 ซึ่งเป็นบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 จำคุก 1 ปี และปรับ 4,000 บาท ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานปรับ 500 บาท รวมจำคุก 1 ปี 2 เดือน และปรับ 10,500 บาท จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่ การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กระหนลงกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกจำเลย 7 เดือน และปรับ 5,250 บาท จำเลยไม่เคยได้รับโทษจำคุกมาก่อนเห็นควร ให้โอกาสจำเลย โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด 1 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 โดยกำหนดเงื่อนไขการคุมประพฤติจำเลย ให้จำเลยไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก 3 เดือนต่อครั้งภายในระยะเวลาการคุมประพฤติ ให้จำเลยทำกิจกรรมบริการสังคมหรือ สาธารณประโยชน์ตามที่พนักงานคุมประพฤติและจำเลยเห็นสมควรมีกำหนด 12 ชั่วโมง ไม่ชำระ ค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 ค่าขออื่นให้ยก โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน โจทก์ฎีกา โดยอัยการสูงสุดรับรองให้ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "มีปัญหา ข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่าศาลมีอำนาจสั่งให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดิน ของรัฐที่ยึดถือครอบครองหรือไม่ เห็นว่า การกระทำของจำเลยที่เข้าไปยึดถือครอบครองที่ดิน คลองสวนแดนซึ่งเป็นที่ดินของรัฐและที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ ร่วมกัน อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 (1), 108 ทวิ วรรคสอง และทำให้ เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ซึ่งทรัพย์ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 360 เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมาย หลายบท ซึ่งตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 108 ทวิ วรรคสี่ บัญญัติให้ศาลมีอำนาจสั่งใน คำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิด คนงานผู้รับจ้างและบริวารของผู้กระทำความผิดออกจากที่ดินนั้น ได้ บทบัญญัติดังกล่าวมิใช่โทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 18 แต่เป็นมาตรการที่มุ่ง ประสงค์ให้รัฐอันเป็นเจ้าของที่ดินสามารถเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินได้โดยเร็วโดยไม่จำต้องฟ้อง จำเลยเป็นคดีแพ่งอีกต่างหาก ดังนี้ แม้ศาลลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 360 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดเพียงบทเดียวตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 แต่เมื่อ การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 108 ทวิ วรรคสอง ด้วย ศาลก็ย่อมมีอำนาจสั่งให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินของรัฐและที่ดินซึ่งเป็น สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกันที่จำเลยเข้าไปยึดถือครอบครองได้ ที่ศาลอุทธรณ์ ยกคำขอให้โจทก์ในส่วนนี้ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา ฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น" พิพากษาแก้เป็น ว่า ให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินที่เข้าไปยึดถือครอบครอง นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตาม คำพิพากษาศาลอุทธรณ์

องค์คณะ

บุญส่ง โพธิ์พุทธชัย · ธาณิศ เกศวพิทักษ์ · เฉลิมชัย ตันตยานนท์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/10680/2551>